

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література

Рівень вищої освіти Другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти Магістр

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література)

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____ А. М. Солоненко

(протокол № ____ від « ____ » 2023 р.)

Ректор _____ Н. М. Фалько

(наказ № ____ від « ____ » 2023 р.)

Мелітополь, 2023 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Освітньої програми

Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми
(Наказ № 09/01-05 від 17.04.2020 р.) _____
підпис

І. М. Гапєєва
прізвище, ім'я, по-батькові

Завідувач випускової кафедри _____
підпис

З. О. Митяй
прізвище, ім'я, по-батькові

Голова Вченої ради факультету _____
підпис

Т. В. Сіроштан
прізвище, ім'я, по-батькові

Начальник навчального відділу _____
підпис

О. В. Котенко
прізвище, ім'я, по-батькові

Голова науково-методичної
ради університету _____
підпис

А. А. Коробченко
прізвище, ім'я, по-батькові

Голова комісії Вченої ради
МДПУ ім. Б.Хмельницького
з експертизи якості
освітніх програм спеціальностей _____
підпис

Н. А. Сегеда
прізвище, ім'я, по-батькові

ПЕРЕДМОВА

Склад розробників освітньої програми

1. Гапєєва І. М. – керівник освітньої програми, кандидат філологічних наук, доцент.
2. Митяй З. О. – член робочої групи, кандидат філологічних наук, доцент.
3. Огульчанська О. А. – член робочої групи, кандидат філологічних наук, доцент.

Члени робочої групи зі складу стейкхолдерів

1. Пінігіна Ю. Г. – член робочої групи зі складу здобувачів вищої освіти, студентка спеціальності 014.01 Середня освіта. Українська мова і література. Мова і література (англійська), навчається за програмою “магістр”.
2. Залогіна Г. Г. – член робочої групи зі складу роботодавців, спеціаліст вищої категорії, старший викладач української мови та літератури Комунального закладу «Мелітопольське училище культури» Запорізької обласної ради.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Правда Наталія Миколаївна, заступник директора з навчально-виховної роботи Балабинського НВК «Престиж», вчитель української мови та літератури, кандидат філологічних наук, вчитель вищої кваліфікаційної категорії, старший вчитель.

Гарант Освітньої програми

Гапєєва І. М., кандидат філологічних наук, доцент.

Актуалізовано:

ОП введення в дію	2017 р.			
Дата виходу стандарту та посилання на стандарт	відсутній			
Перегляд ОП Дата та номер протоколу засідання Вченої ради університету	Протокол засідання Вченої ради університету № 1 від 31.08.2018 р.	Протокол засідання Вченої ради університету № 17 від 28.05.2020 р.	Протокол засідання Вченої ради університету № _____ від 29.06.2021р.	Протокол засідання Вченої ради університету № _____ від 29.06.2023р.
Підпис гаранта				
ПІБ гаранта ОП	Шарова Т. М.	Гапєєва І.М.	Гапєєва І. М.	Гапєєва І. М.

I. Профіль освітньо-професійної програми «Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Філологічний факультет
Ступінь вищої освіти	Магістр
Кваліфікація в дипломі	ступінь вищої освіти: Магістр спеціальність: 014 Середня освіта (Українська мова і література) освітня програма: Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література професійна кваліфікація: Вчитель української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Тип диплома – одиничний; обсяг програми – 90 кредитів
Наявність акредитації	Акредитовано Державною акредитаційною комісією у 2018 р.
Цикл/рівень	QF – level 7 / EQF – Second cycle / НПК –рівень 7
Передумови	Освітній ступінь «Бакалавр» або освітньо-кваліфікаційний рівень «Спеціаліст»
Мова викладання	українська
Термін дії освітньої програми	До 2024 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.mdpu.org.ua http://sajt-kafedri-ukransko-movi.mozello.com/
2 – Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	
Обсяг освітньої програми у ЄКТС	На базі освітнього ступеня "Бакалавр" або освітньо-кваліфікаційного рівня "Спеціаліст" становить 90 кредитів ЄКТС Програма передбачає: - обов'язкові компоненти освітньої програми (ОП) (66 кредитів ЄКТС, 1980 год.); - вибіркові компоненти освітньої програми (ВК) (24 кредити ЄКТС, 720 год.)

3 – Мета освітньої програми

Забезпечити освіту в галузі Освіти / Педагогіки із широким доступом до працевлаштування, підготувати студентів до педагогічної діяльності у сфері філології з можливостями подальшого навчання

4 – Характеристика освітньої програми

Предметна область	Освіта / Педагогіка Українська мова і література, англійська мова і зарубіжна література з методикою навчання у закладах середньої освіти (старша школа) Галузь знань – освіта та дотичні гуманітарні науки.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна для другого рівня (магістр)
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Орієнтація на набуття професійних навичок викладання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури з методикою викладання у закладах середньої освіти, зокрема у старшій (профільній) школі. Програма ґрунтується на сучасних наукових знаннях про цілі і цінності філологічної освіти та методики навчання мови і літератури у закладах вищої освіти, про традиційні й інноваційні підходи до вирішення проблем філологічної та педагогічної освіти
Особливості програми	Акцент на вивченні новітніх методик викладання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури з методикою викладання у закладах середньої освіти, зокрема у старшій (профільній) школі. Обов'язковим є проходження педагогічної практики у закладах середньої освіти. Успішне завершення програми передбачає здобуття фундаментальних та професійно орієнтованих знань і вмінь, здатності вирішувати типові професійні завдання в галузі філології та суміжних спеціальностей

5 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	Випускники програми придатні до викладацької, навчально-виховної, науково-методичної та організаційно-управлінської діяльності в системі освіти України відповідно до отриманого напрямку підготовки. Магістр
---------------------------------	---

	<p>філології здатний проводити самостійні науково-критичні дослідження як на замовлення зацікавлених у цьому інституцій (міністерств, відомств, комітетів, фондів, видавництв, редакцій та ін.), так і в аспекті власного становлення як фахівця.</p> <p>Вчитель української мови та літератури, англійської мови та зарубіжної літератури з методикою викладання у закладах середньої освіти, зокрема у старшій (профільній) школі, інспектор-методист, педагог-організатор, працівник в інституціях культурно-просвітницького спрямування, у сфері реклами, референт, адміністративний помічник, секретар керівника (організації, підприємства, установи), копірайтер, контент-менеджер, офіс-менеджер, помічник проектного менеджера, координатор проектів, стажист-дослідник, викладач-стажист</p>
Подальше навчання	Можливість навчатися за програмою третього (освітньо-наукового) рівня за цією галуззю знань (що узгоджується з отриманим дипломом магістра) або суміжною
6 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Підходи: студентоцентроване, професійно-орієнтоване, комунікативно-спрямоване навчання.</p> <p>Стиль навчання: акцент у викладанні припадає на проведення занять у формі семінарів та практичних. Застосування набутих знань для вирішення навчальних, практичних, дослідницьких завдань.</p> <p>Під час першого року навчання магістр обирає напрям наукового дослідження та проходить виробничу (методичну) і виробничу (педагогічну) практики. Упродовж III семестру більша частина часу відводиться для написання магістерської роботи.</p>
Оцінювання	Бально-накопичувальна система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної навчальної дисципліни включає поточний, періодичний та підсумковий / семестровий контроль знань. Основним видом контролю знань, умінь, навичок та способів їх застосування є поточний контроль. За семестр з курсу дисципліни проводяться дві періодичні

	<p>контрольні роботи, результати яких є складовою результатів періодичних контролів. До складу інтегрованої навчальної дисципліни входять також курсова робота або навчальна практика. Підсумкова оцінка за семестр складається з суми балів за всі види роботи.</p>
7 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі філологічної освіти або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів мовознавчої та літературознавчої, а також педагогічної науки й характеризується комплексністю та невизначеністю умов</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1 Здатність усвідомлено засвоювати знання з дисциплін, передбачених навчальним планом – самостійно й під керівництвом викладача. ЗК2 Здатність застосовувати отримані знання у практичній роботі. ЗК3 Здатність бути комунікативним, ініціативним, відповідальним, працювати в колективі; обирати творчий підхід до процесу навчання і викладання. ЗК4 Здатність проводити наукову діяльність у галузі філології та педагогіки на відповідному рівні. ЗК5 Здатність до письмової й усної комунікації державною та іноземною мовами. ЗК6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. ЗК7 Здатність володіти комп'ютером на рівні користувача, виявляти елементарні навички медіа-грамотності. ЗК8 Здатність дотримуватися етичних принципів; цінувати різноманіття та мультикультурність. ЗК9 Прагнення до саморозвитку, підвищення кваліфікації та майстерності. ЗК10 Усвідомлення соціальної значущості своєї професії, висока мотивація професійної діяльності. ЗК11 Уміння використовувати основні положення і методи соціальних, гуманітарних та економічних наук у професійній діяльності.</p>

	<p>ЗК12 Виконання вимог освітньої гігієни, екології освіти, здатність формувати навички здорового способу життя й безпечного освітнього середовища, володіння основними методами гармонізації освітнього простору</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК1 Здатність володіти методологічними і теоретичними основами філологічних наук, методик навчання української мови і літератури, базовими знаннями з української мови, теорії та історії української літератури, методик викладання української мови та літератури.</p> <p>ФК2 Здатність володіти методологічними й теоретичними основами філологічних наук, методик навчання англійської мови та зарубіжної літератури, базовими знаннями з англійської мови, теорії та історії іноземної мови й літератури, методики викладання англійської мови.</p> <p>ФК3 Здатність використовувати науковий апарат для засвоєння теоретичних основ української мови та літератури, методик їхнього викладання у старших (профільних) класах.</p> <p>ФК4 Здатність знаходити, використовувати навчальну й наукову інформацію, у тому числі іншомовну, в галузі філології та методики викладання на паперових та електронних носіях.</p> <p>ФК5 Здатність розуміти природу художньої літератури як виду мистецтва; закономірності літературного процесу; функції художньої літератури; зміст і форму художнього твору; найзагальніші принципи та шляхи дослідження як літературного твору, так і літературного процесу.</p> <p>ФК6 Здатність орієнтуватися в сучасних тенденціях розвитку українського письменства, розуміти філософсько-естетичні основи літературної творчості, особливості літературно-художньої епохи, вияви національно-художньої та особистісно-творчої само ідентифікації сучасних українських письменників, визначати і вирішувати основні проблеми на шляху розвитку літературного процесу України.</p>

ФК7 Здатність усвідомлювати національний і загальноєвропейський характер сучасної української літератури, зумовленість тематики, художніх особливостей літературної творчості конкретними суспільно-історичними, суспільно-культурними обставинами, поцінювати видатні або популярні, також експериментальні твори української літератури, внесок письменників у розвиток національної ідеї.

ФК8 Здатність орієнтуватися в сучасних тенденціях розвитку зарубіжної літератури, розуміти філософсько-естетичні основи літературної творчості, особливості літературно-художньої епохи, вияви національно-художньої та особистісно-творчої самоідентифікації сучасних зарубіжних письменників, визначати та вирішувати основні проблеми в умовах глобалізації, доби постмодернізму, комунікативно-інформаційних технологій та ін.

ФК9 Здатність демонструвати знання сучасної наукової парадигми в галузі лінгвістики тексту, системи методологічних принципів і методичних прийомів філологічного дослідження.

ФК10 Уміння вибудовувати прогностичні сценарії та моделі розвитку комунікативних і соціокультурних ситуацій.

ФК11 Володіння навичками самостійного дослідження структури та системи мови, основних закономірностей її функціонування в синхронічному та діяхронічному аспектах.

ФК12 Здатність до письмової й усної комунікації іноземною мовою; здатність сформувати іншомовну мовленнєву та мовну компетентності учнів.

ФК13 Здатність формулювати судження, що відображають специфіку мовної системи та мовної структури.

ФК14 Здатність обґрунтовувати концептуальні основи, структуру і зміст засобів навчання у закладах середньої освіти на старшому етапі (підручників, навчальних посібників та ін.).

ФК15 Здатність використовувати історико-культурні та мовні явища для освоєння

теоретичних основ і практичного використання пошукових методів, для адекватного розуміння картини англомовного світу.

ФК16 Здатність керувати пізнавальною діяльністю учнів, знаходити найбільш ефективні способи впливу на студентів, урахувати їхні психологічні особливості, створювати і згуртовувати колектив з метою вирішення освітніх завдань. Розуміння законів, за якими розвиваються культури, мета культури та субкультури сучасного світу, розуміння специфіки освітньої діяльності.

ФК17 Здатність вивчати об'єкти і предмети з погляду аналізу соціально-антропологічних, соціоекономічних і культурно-історичних умов їх походження.

ФК18 Здатність формулювати управлінські рішення, оцінювати й вибирати їх альтернативи. Здатність формувати альтернативні стратегії розвитку підприємства, організації, установи.

ФК19 Здатність орієнтуватися в основних тенденціях, що визначають сучасний стан іншомовної освіти в загальноосвітніх закладах на старшому етапі, проектувати педагогічну діяльність.

ФК20 Здатність оперативно й доцільно включатися у мовленнєву взаємодію, передбачати результати педагогічного мовлення.

ФК21 Здатність здійснювати емоційно-експресивний вплив на студентську аудиторію.

ФК22 Здатність використовувати філологічні: мовознавчі й літературознавчі, психолого-педагогічні та методичні завдання для різнобічного розвитку учнів шкільного віку; бути обізнаним з інноваційними педагогічними технологіями навчання та виховання школярів, впроваджувати їх в освітній процес.

ФК23 Здатність реалізовувати знання з основних понять і концепцій сучасної мовознавчої й літературознавчої науки, вільно оперувати мовознавчим та літературознавчим матеріалом.

ФК24 Здатність використовувати основні фонетичні, інтонаційні, граматичні, лексичні,

стилістичні моделі в різноманітних комунікативних ситуаціях академічної та професійної сфер спілкування; здатність правильно вживати мовні одиниці та структури для коректного вираження власних думок, розуміння і продукування широкого кола текстів англійською мовою.

ФК25 Здатність застосовувати операції логічного мислення для побудови власних англійських висловлювань; здатність розуміти сприйняте на слух усне мовлення і реагувати на нього, здатність розуміти інструкції, повідомлення в академічному та професійному середовищах; здатність розуміти намір мовця й комунікативні наслідки його висловлювання; здатність розуміти основні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію в ході обговорень, бесід, дебатів, що за темою пов'язані з навчанням та спеціальністю; здатність виступати з підготовленими індивідуальними презентаціями щодо професійного кола тем.

ФК26 Здатність правильно тлумачити у процесі спілкування мовленнєві реалії (соціальні, політичні, культурні, освітні та ін.), особливі правила мовленнєвої поведінки, характерні для країни, мова якої вивчається.

ФК27 Здатність забезпечити наступність, послідовність, логіку формування іншомовного мовлення через застосування різних форм роботи учнів на підставі програми (стандарту) з англійської мови для відповідного етапу навчання, згідно з календарним планом.

ФК28 Здатність, враховуючи наявність основного та альтернативних підручників, посібників, довідкової літератури, періодичних видань, засобів масової інформації, навчально-методичних матеріалів, планувати етапи уроку щодо забезпечення мовленнєвої спрямованості навчального матеріалу.

ФК29 Здатність організовувати освітній процес, використовуючи сучасні педагогічні технології інклюзивної освіти.

ФК30 Знання нормативної бази, яка визначає діяльність закладів освіти в Україні та світі, діяльність педагога-філолога

Результати навчання

ПРН 1. Знання основних напрямків розвитку філологічної науки, методів філологічних досліджень, основ мовознавчих і літературознавчих наук; знання мовних норм, соціокультурної ситуації розвитку української та англійської мови.

ПРН 2. Знання фундаментальних наук для формування світогляду й соціалізації особистості та освоєння загально професійних дисциплін; передових концептуальних та методологічних досягнень в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей; основ науково-дослідної, проєктної і грантової роботи; правил академічної доброчесності; норм цитування у процесі написання наукових робіт.

ПРН 3. Знання основних тенденцій методики навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури та англійської мови в закладах загальної середньої освіти на старших етапах та застосовувати отримані ці знання у процесі вирішення освітніх завдань з урахуванням національних та регіональних особливостей професійного контексту; знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій в освіті та науці.

ПРН 4. Практичні навички з предметної області: здатність до усної й письмової комунікації на професійну тематику в україномовному та англійськомовному соціумах; вміння організовувати та здійснювати ефективну взаємодію в умовах міжкультурної комунікації; володіти методами наукового пізнання, аналізувати сучасні освітні, культурологічні, соціальні та етичні проблеми; мати розвинені підприємницькі навички; вдосконалювати свою та розвивати учнівську екологічну свідомість; навчатися впродовж життя.

ПРН 5. Володіти сучасними технологіями організації освітнього процесу, забезпечення його безперервності в умовах офлайн, онлайн і змішаного режимів навчання; створення дитиноцентрованого освітнього середовища з урахуванням сучасних реформ, у т.ч. Концепції Нової української школи; інструментарієм і

педагогічними технологіями створення доступності, рівності та інклюзії освіти.

ПРН 6. Уміти користуватися різноманітними методами і формами навчання, прогресивними прийомами керівництва науковою, навчальною, суспільною, творчою діяльністю учнів індивідуально та в колективах; прогнозувати, проєктувати та моделювати освітній процес в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог суспільства.

ПРН 7. Забезпечувати охорону життя й здоров'я учасників освітнього процесу (в аудиторній та позааудиторній діяльності); застосування методів та засобів охорони праці в закладах загальної середньої освіти.

ПРН 8. Уміння використовувати новітні інформаційно-комунікаційні технології, програмне забезпечення й сучасні технічні засоби навчання з урахуванням вікових, індивідуально-типологічних, соціально-психологічних особливостей учнівських колективів загалом, кожного учня зокрема і конкретних педагогічних ситуацій.

ПРН 9. Володіти різними видами аналізу художнього твору, визначаючи його стильові і поетикальні доміанти, зв'язок твору з культурно-історичною епохою, застосовувати навички критичного мислення для аналізу, синтезу оцінювання інформації.

ПРН 10. Розуміння структури і змісту філологічної науки; уміння визначати та формулювати проблеми, які безпосередньо стосуються сфери фонетики, лексики та фразеології, словотвору, морфології та синтаксису, тлумачення поглядів мовознавців на проблематику лінгвістики.

ПРН 11. Уміти простежувати основні етапи історичного розвитку української літературної мови; мовні та позамовні фактори, що вплинули на формування української літературної мови; шляхи і тенденції розвитку сучасної української літературної мови.

ПРН 12. Мати повне уявлення про систему мови; уміти використовувати різнотипні граматичні конструкції в усному та писемному мовленні, формулювати висловлювання в

	<p>межах розмовних тем, передбачених програмою навчальної дисципліни, знаходити необхідну інформацію в україномовних та англomовних джерелах, узагальнювати її та передавати основний зміст тексту, розуміти сприйняте на слух усне мовлення і реагувати на нього.</p> <p>ПРН 13. Уміти аргументувати власні судження, зрозуміло і недвозначно доносити висновки, а також знання, пояснення, концепції до усіх зацікавлених сторін.</p> <p>ПРН 14. Послуговуючись знаннями з етнолінгвістики уміти вибудовувати конструктивні взаємовідносини між представниками різних етнічних груп, мов і культур, запобігати міжнаціональним та міжмовним конфліктам.</p> <p>ПРН 15. Уміти самоорганізовуватись, здійснювати рефлексію, самоаналіз та самокорекцію здійснюваної професійної діяльності; самовдосконалюватися протягом життя, нести відповідальність за навчання інших;</p> <p>ПРН 16. Застосовувати знання з маркетингу, стратегічного управління кадрами, фінансами тощо для розробки стратегій організації та їх реалізації; вміти підбирати та формувати команду для розробки проєктів та управління ними;</p> <p>ПРН 17. Оцінювати педагогічні інновації щодо навчання мов та літератури, у т.ч. поширені в регіональному контексті, навчальний матеріал, визначати доцільність їх впровадження в освітній процес закладу освіти;</p> <p>ПРН 18. Оцінювати і вдосконалювати особистий інтелектуальний та професійний рівень з метою забезпечення конкурентоспроможності відповідних фахових послуг.</p>
9 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Підготовка фахівців здійснюється викладачами кафедри української мови та кафедри української і зарубіжної літератури Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького згідно з чинними нормативами для підготовки фахівців з вищою освітою за освітньо-

	кваліфікаційним рівнем бакалавр (Постанова Кабінету Міністрів України № 347-2018п від 10.05.2018 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»)
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Загальні відомості про матеріально-технічне забезпечення навчального процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького відображені в Паспорті санітарно-технічного стану приміщень та інших об'єктів університету, які використовуються при проведенні освітньої діяльності.</p> <p>Мелітопольський державний педагогічний університет розташований в 7 навчальних корпусах, має два гуртожитки, бібліотеку, комп'ютерні класи, актові зали, спортивні зали, спортивні майданчики, агробіологічний комплекс, музеї, базу відпочинку, навчально-польову базу (с. Богатир), навчально-науково-польову базу (с. Степанівка), пункти харчування.</p> <p>Для матеріально-технічного забезпечення навчального процесу кафедрами використовуються спеціально обладнані аудиторії, що мають сучасні телевізори, відеоапаратуру, слайдпроектори, мультимедійний проектор, інтерактивну дошку для демонстрації відеоматеріалів, фільмів, слайдів тощо.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Для розробки лекційних курсів, організації самостійної роботи студентів використовується видавнича продукція викладачів кафедри, яку складають монографії, навчальні посібники, підручники, методичні рекомендації тощо
10 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Здобувачі вищої освіти мають можливість в рамках національної кредитної мобільності проходити у ЗВО-партнерах окремі курси, навчатися протягом семестру з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів.
Міжнародна кредитна мобільність	Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має

	можливість пройти процедуру визнання кредитів/періодів навчання.
--	--

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики) та атестація	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові освітні компоненти			
ОК-01	Філософія освіти	3	екзамен
ОК-02	Актуальні проблеми української і зарубіжної літератури	4	екзамен
ОК-02.1	Модуль 1. Актуальні проблеми української літератури		
ОК-02.2	Модуль 2. Актуальні проблеми зарубіжної літератури		
ОК-03	Управління проектами	3	залік
ОК-03.1	Модуль 1. Управління проектами		
ОК-03.2	Модуль 2. Інформаційні та комунікаційні системи та технології		
ОК-04	Історія української літературної мови	3	екзамен
ОК-05	Охорона праці в галузі	3	екзамен
ОК-06	Дидактика сучасної школи	3	екзамен
ОК-07	Практичний курс англійської мови	8	екзамен, залік
ОК-08	Теорія і методологія літературознавства	3	екзамен
ОК-09	Актуальні проблеми української граматики	3	екзамен
ОК-10	Методика навчання англійської, української мов та української і зарубіжної літератур на старшому етапі в закладах середньої освіти	9	екзамен, залік
ОК-10.1	Модуль 1. Методика навчання англійської мови на старшому етапі в закладах середньої освіти		
ОК-10.2	Модуль 2. Методика навчання української та зарубіжної літератури на старшому етапі в закладах середньої освіти		
ОК-10.3	Модуль 3. Методика навчання української мови на старшому етапі в закладах середньої освіти		
ОК-11	Практика усного мовлення	3	залік
ОК-12	Виробнича практика (методична)	4.5	диф.залік
ОК-13	Виробнича практика (педагогічна)	9	диф.залік
	Атестація (підготовка та захист дипломної роботи)	6	
	Атестація (підготовка та складання комплексного кваліфікаційного екзамену з англійської мови та зарубіжної літератури)	1.5	
Всього за обов'язковими компонентами		66	
Вибіркові освітні компоненти			
ВК-1	Іноземна мова для академічного спілкування		
ВК-2	Методика навчання зарубіжної літератури на старшому етапі в закладах середньої освіти	4	залік
ВК-3	Функційні аспекти словотвору	4	залік
ВК-4	Актуальні питання українського правопису		
ВК-5	Полівекторність великої прози Європи та США (XX - XXI ст.)		
ВК-6	Новітні течії у світовій літературі	4	залік
ВК-7	Лінгвістична експертиза	4	залік
ВК-8	Етнолінгвістика		
ВК-9	Література англійських країн /	4	залік
ВК-10	Література в контексті інших видів мистецтва	4	залік
Всього за вибірковими компонентами		24	
Загальний обсяг освітньої програми		90	

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література» спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) проводиться у формі захисту дипломної роботи та комплексного кваліфікаційного екзамену з англійської мови та зарубіжної літератури завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня вищої освіти – магістр та професійної кваліфікації: Вчитель української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури».

Атестація здійснюється відкрито та публічно.

Вимоги до дипломної роботи

Дипломна робота виконується паралельно із засвоєнням передбачених навчальним планом дисциплін і є обов'язковою для всіх студентів магістратури денної та заочної форм навчання за спеціальністю 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).

Дипломна робота є підсумком самостійного комплексного дослідження однієї з проблем фахового спрямування.

Метою підготовки роботи є:

- ✓ поглиблення теоретичних і практичних знань і умінь зі спеціальності, необхідних для подальшого використання в науково-педагогічній діяльності;
- ✓ розвиток навичок пошуку сучасних наукових досягнень і вмінь їх практичного застосування;
- ✓ вивчення та узагальнення теоретико-методологічних засад з обраного напрямку дослідження.

Тематика дипломних робіт визначається випусковими кафедрами та щорічно уточнюється у процесі індивідуальної роботи зі студентами магістратури на підставі освітньої програми підготовки магістра, заявок підприємств, державних установ і закладів освіти.

Обираючи тему, магістрант керується певними науковими інтересами чи покладається на набутий практичний досвід. Найбільш підготовленим магістрантам кафедра може запропонувати розробку проблемної теми. Вибір конкретної теми дипломної роботи визначається її актуальністю, новизною та практичним значенням. При цьому враховується наявність власних науково-методичних наробок, можливість опрацювання експериментального матеріалу, перспектива професійної орієнтації.

Науковий керівник надає допомогу магістрантові у виборі теми наукового дослідження; складанні індивідуального навчального плану; контролює виконання студентом графіка навчального процесу та навчального плану; звітує кожного семестру на засіданні кафедри про виконання індивідуальних планів студентами-магістрантами; сприяє організації індивідуальних навчальних занять магістранта; аналізує та контролює організацію самостійної роботи магістранта; керує науково-дослідною

роботою та практиками магістранта; готує відгук щодо якості виконання програми практики та виконання магістерської роботи.

Виконується робота під керівництвом викладача. Науковий керівник призначається наказом ректора університету з числа найбільш кваліфікованих науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь і вчене звання доктора наук, професора, кандидата наук, доцента й працюють у цьому ВНЗ.

Студенту видається завдання на магістерську роботу, складене за допомогою керівника та затверджене завідувачем кафедри з обов'язковим зазначенням термінів виконання.

Дипломна робота магістра має кваліфікаційну функцію, тобто готується з метою публічного захисту й отримання академічного ступеня магістра. При цьому магістр повинен продемонструвати рівень своєї наукової кваліфікації, уміння вирішувати конкретні наукові завдання. Виконуючи дипломну роботу, студент має засвоїти навички правильної постановки проблеми, обґрунтувати її актуальність, чітко визначити предмет, об'єкт, мету й завдання дослідження, показати вміння працювати з науковими джерелами, фондовими, архівними, статистичними матеріалами, обґрунтовувати висновки та пропозиції.

Дипломна робота магістра повинна відзначатися науковістю, логічністю та послідовністю викладення наукових фактів, доказів та ін.

Структура роботи:

- ✓ пояснювальна записка до дипломної роботи – титульна сторінка;
- ✓ реферат;
- ✓ зміст;
- ✓ перелік умовних позначень (якщо є в роботі);
- ✓ вступ;
- ✓ основна частина (розділи та підрозділи);
- ✓ висновки;
- ✓ список використаних джерел;
- ✓ додатки (за наявності);

Кожен зі складників роботи виконується відповідно до вимог. Послідовність викладу теми повинна чітко відповідати плану роботи.

Оптимальний обсяг дипломної роботи магістра (без додатків і списку літератури) повинен становити 70–80 сторінок. Ілюстративний матеріал (таблиці, схеми, фотографії та ін.) може бути поданий як у тексті, так і в додатках.

Студент звітує на засіданнях кафедри про хід виконання наукової роботи. У разі порушення графіка виконання роботи, або у зв'язку з низькою якістю її виконання кафедра не затверджує звіти магістранта й може звернутися до ректора з пропозицією про виключення студента з магістратури.

Завершену дипломну роботу магістрант подає науковому керівникові для перевірки та підготовки відгуку на неї. У відгуку на роботу науковий керівник вказує на

відповідність роботи темі й завданню, творчий внесок – оригінальні елементи дослідження, уміння магістранта окреслювати найбільш істотні питання у проаналізованих літературних джерелах, виявляти власне ставлення до позиції та наукового доробку авторів чи лише компіляцію літературних даних; уміння вести науковий пошук, користуючись об'єктивними методами дослідження, кількісно та якісно обробляти дані; знаходити та продукувати нові знання в галузі дослідження, подавати їх в узагальненнях, висновках і практичних рекомендаціях; якість оформлення, технічну грамотність роботи. Якщо магістерська робота готова до захисту перед ДЕК, відповідна рекомендація подається в кінці відгуку.

Завершена дипломна робота, підписана автором, разом із письмовим відгуком керівника розглядається на засіданні кафедри, де й вирішується питання про допуск магістранта до захисту. У разі невідповідності наукової роботи наведеним вище вимогам, кафедра може не допустити магістранта до захисту.

Допущену до захисту дипломну роботу подають на рецензування. Рецензентами можуть бути спеціалісти підприємств і установ – фахівці з напрямку, що досліджується в дипломній роботі.

Вимоги до публічного захисту (демонстрації)

Дипломні роботи магістрів захищаються перед ДЕК. Магістрант готує до захисту реферат, доповідь, презентацію (ілюстративний матеріал у вигляді таблиць, графіків, слайдів, основні результати дослідження та ін.) чи буклет. Необхідну кількість і зміст ілюстрацій доповідач визначає самостійно, але погоджує з керівником.

Захист дипломної роботи розпочинається з доповіді, в якій магістрант повинен зазначити актуальність теми; структуру роботи; об'єкт дослідження; зміст запропонованих заходів та їх обґрунтування. Завершуючи доповідь, магістрант має вказати, які розробки та висновки вже впроваджені або намічені до впровадження; де можуть бути використані результати дослідження; яка фактична чи очікувана ефективність запропонованих ним заходів. Час виступу не повинен перевищувати 10 хвилин, має бути стислим, конкретним, з використанням ілюстративного матеріалу.

Члени ДЕК, присутні на захисті, можуть ставити доповідачу питання з метою визначення рівня його професійної підготовки та ерудиції. Після відповіді на питання слово надається рецензенту або зачитується рецензія. На зауваження рецензента магістрант повинен дати аргументовану відповідь. Після цього слово надається науковому керівникові для характеристики й оцінки роботи. У разі його відсутності відгук повинен бути оприлюднений одним із членів ДЕК.

Під час захисту ведеться протокол засідання ДЕК. Окремо відзначається думка членів ДЕК про практичну цінність роботи та додаються рекомендації щодо пропозицій автора.

Загальний захист дипломної роботи магістра не повинен перевищувати 30 хвилин.

Після обговорення підсумків захисту на закритому засіданні ДЕК виноситься її рішення. При однаковій кількості голосів членів ДЕК думка голови є вирішальною. Рішення комісії щодо захисту дипломних робіт оголошується її головою в день захисту.

ДЕК визначає рівень теоретичної підготовки випускника магістратури, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення про присвоєння кваліфікації.

Якщо дипломна робота магістра захищена з оцінкою «відмінно», а інтегральний рейтинг перевищує 80% (кількість оцінок «добре» не перевищує 26%, а решта оцінок «відмінно»), ДЕК може надати магістранту рекомендацію на вступ до аспірантури.

Дипломна робота магістра зберігається в бібліотеці університету протягом п'яти років. На прохання певного підприємства чи установи, якщо ДЕК вважає доцільним практичну реалізацію результатів досліджень, з магістерської роботи дозволяється зробити копію для впровадження результатів досліджень.

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення

якості вищої освіти

При визначенні керуватися Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

Забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- ✓ здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- ✓ щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників МДПУ імені Богдана Хмельницького та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- ✓ забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових та науково-педагогічних працівників;
- ✓ забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів за кожною освітньою програмою;
- ✓ забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- ✓ забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- ✓ забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- ✓ інших процедур і заходів.

Основними вимогами до системи освіти та професійної підготовки є вимоги до науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчання здобувачів вищої освіти другого (магістерського) освітнього рівня спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).

У викладанні навчальних дисциплін обов'язкової частини змісту навчання (загальної підготовки – ЗП) беруть участь доктори наук, професори, кандидати наук, доценти, які мають певний стаж практичної, наукової та педагогічної роботи. Доцільно, щоб викладачі, які забезпечують дисципліни циклу науково-природничої, професійної та практичної підготовки (професійної – ПП), мали наукові ступені в галузі філологічних наук. Викладацький склад, який здійснює підготовку дисциплін обов'язкової частини змісту навчання, повинен мати кваліфікацію, фах за дипломом про вищу освіту та наукову спеціальність за дипломом про отримання наукового ступеня, які відповідають або споріднені до спеціальності підготовки магістрів.

Професорсько-викладацький склад, який здійснює навчальний процес, повинен періодично та своєчасно проходити стажування.

Навчальний процес з обов'язкових дисциплін повинен забезпечуватися методичними комплексами дисциплін, що складаються з підручників, посібників, методичних розробок до практичних занять, лабораторних практикумів, методичних вказівок до самостійної роботи студентів, методичних матеріалів до дипломних (магістерських) робіт, екзаменаційних та тестових запитань різної складності (для самоперевірки, для іспитів, для тренінгів) та ін.

7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Галузеві випуски.
2. Закон України «Про вищу освіту» та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти.
3. Міжнародні документи, освітні програми зарубіжних університетів.
4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту від 28.07.2010 р. № 327 зі змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 16.08.2012 р. № 923.
5. Стандартизовані описи предметних галузей вищої освіти у сфері філології.
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2015 р. № 266 «Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
7. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / за ред. В. Г. Кременя. – К.: ДП «НВЦ Пріорітети», 2014. – 108 с.
8. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: довідник користувача / пер. з англ.; за ред. Ю. М. Рашкевича та Ж. В. Таланової. – Львів: видавництво Львівської політехніки, 2015. – 106 с.
9. Стратегія розвитку Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
10. Структури ключових компетенцій, які розглядаються як необхідні для всіх у суспільстві, заснованому на знаннях (KeyCompetencesforLifelonglearnin: A EuropeanReference Framework – IMPLEMENTATION OF “EDUCATION AND TRAINING 2010”, Workprogramme, WorkingGroup B “KeyCompetences”, 2004.
11. Тимчасове положення про освітні програми підготовки фахівців різних ступенів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
12. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII // Відомості Верховної Ради. – 2014. – №37, 38.

13. Національний глосарій 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікації» (НРК) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. №266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
16. ESG-http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-anguidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
17. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
18. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013-en.pdf>.
19. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Framework_EN.p